

V I Lenin

Från den första subbotniken vid Moskva-Kazan järnvägen till den första allryska majsbotniken

Det i rubriken angivna avståndet har tillryggalagts på ett enda år. Det är ett väldigt avstånd. Hur svaga våra subbotniker fortfarande än må vara, hur djup den avgrund av brister i samordningen, organisationen och disciplinen som varje subbotnik avslöjar än är, har trots allt det viktigaste skett. Det tunga åbäket har kommit i rörelse, och det är just det som är sakens kärna.

Vi lurar absolut inte oss själva med det lilla som hittills gjorts, när det återstår så oändligt mycket att göra; men endast hätska fiender till de arbetandemänniskorna, bourgeoisins hätska anhängare kan förhålla sig ringaktande till förstamajsbotniken, endast de mest föraktliga människor som oåterkalleligen sålt sig till kapitalisterna kan fördöma att den stora förstamajfesten utnyttjas till ett massomfattande försök att introducera kommunistiskt arbete.

Efter tsarernas, godsägarnas och kapitalisternas störtande röjs för första gången endast marken för att verkligen bygga socialism, för att utveckla nya sociala band, en ny disciplin i det gemensamma arbetet, en ny världshistorisk struktur på hela folkhushållet (och därefter också den internationella ekonomin). Det är en uppgift som går ut på att förändra själva sederna, vilka för lång tid besudlades och fördärvades av den fördömda privatäganderätten till produktionsmedlen, och samtidigt också hela den atmosfär av kiv, misstroende, fientlighet, splittring och lurpassande som ofrånkomligen skapas – och ständigt skapas på nytt – av det isolerade småhushållet, självägarhushållet under det ”fria” ömsesidiga utbytet. Fri handel, fritt utbyte har för miljoner människor i århundraden varit det högsta budet av ekonomisk visdom, varit den mest inrotade vanan hos hundratals och åter hundratals miljoner människor. Denna frihet är lika urfalsk och bidrar lika mycket till att dölja kapitalismens bedrägeri, våld och utsugning som de andra ”friheter” bourgeoisin proklamerat och utövar i stil med ”arbetets frihet” (läs: frihet att dö i svält) o d.

Denna ägarens ”frihet” att vara ägare, denna kapitalets ”frihet” att utsuga arbetet har vi oåterkalleligen brutit och bryter med och bekämpar vi skoningslöst och oreserverat.

Ned med de gamla sociala banden, de gamla ekonomiska förhållandena, (det kapitalet underordnade) arbetets gamla ”frihet”, de gamla lagarna, de gamla vanorna!

Låt oss bygga ett nytt samhälle!

Vi skrämdes inte av nederlagen under det stora revolutionära kriget mot tsarismen, mot bourgeoisin, mot de globalt mäktiga imperialistiska staterna.

Vi skräms inte av de gigantiska svårigheterna och av misstagen, som är oundvikliga i början av det mycket svåra företaget, ty att förändra alla arbetsvanor och seder kommer att ta decennier. Och vi lovar varandra högtidligt och bestämt att vi är redo att göra alla offer, att vi skall hålla stånd och hårda ut i denna den svåraste kampen, kampen mot vanans makt, att vi skall arbeta i år och årtionden utan att förtröttnas. Vi skall arbeta för att utplåna den fördömda regeln ”var och en för sig, endast gud för alla”, för att utplåna vanan att se arbetet endast som en plikt och endast det arbete som betalas enligt en viss norm som rättmätigt. Vi kommer att arbeta för att i massornas medvetande, vanor och dagliga bruk inplanta regeln ”av envar efter förmåga, åt envar efter behov”, för att stegvis men oavslått inför kommunistisk disciplin och kommunistiskt arbete.

Vi har rubbat en oerhört tung klump – trögheten, okunnigheten, ihärdigheten när det gäller att slå vakt om vanorna från den ”fria handeln” och ”fritt” köp och försäljning av arbetskraft

såsom vilken annan vara. Vi har börjat rubba och utrota de mest inbitna fördomar, de mest bestämda, urgamla, stelnade vanor. Våra subbotniker har på ett år tagit ett väldigt steg framåt. De är fortfarande oändligt svaga. Det skräms vi inte av. Vi har sett hur den ”oändligt svaga” sovjetmakten i vår åsyn, genom våra ansträngningar har stärkts och förvandlats till en oändligt mäktig internationell kraft. Vi skall i år och årtionden använda oss av subbotniker, utveckla, sprida, förbättra dem och göra dem till sedvänja. Vi kommer att nå fram till seger för det kommunistiska arbetet!

Pervomajskij Subbotnik, den 2 maj 1920

V I Lenin, *Samlade skrifter*, 5:e ry upp1, b 41, s 107-109